

Inuolucrum cor-
dis situs.

Inuolucrum cor-
dis substantia.

Superficies
et nexus in-
uolucrum.

Quibus natis
ac nervis inuolucrum impli-
etur.

Inuolucrum iu-
sus, et costru-
ctionis ratio.

Quis modi de-
que in inuolu-
cro obserue-
tur.

dam efformans. Ceterum reliquum inuolucrum corpus nihil prorsus transmittens conti-
nuum est, & sibi undecumque, præterquam in forma, quæ ex basi, uti diximus, in obtusum mu-
cronem tendit, respondens. Basis hæc summo apice paulo altius quintæ thoracis uertebre cor-
pore locatur, huic non penitus, sed duntaxat regione incumbens. Basis enim media est inter
pectoris os & quartam quintamque thoracis uertebres, æqualiter ab utrisque pectoris dico osse &
uertebres, distans. Item basis quoque à dextris sinistrisque costis pariter remota pendet. In pro-
gressu uero descendit inuolucrum situs uariatur. ac alijs quidem animalibus longiori pectoris os-
se quam homines donatis, inuolucrum id à dextris ac sinistris pariter seiunctum deorsum ten-
dit, sensim in anteriora porrectum, adeo utriamque basis posterior, aut si animal resupinum intelle-
xeris, humilior ipso mucrone cōspiciatur. In homine autem cui anteriore thoracis partem rerum
Opifex breuiore largitur, inuolucrum decliue ac antrorsum sinistrorsumque adeo protenditur,
ut mucro magis deorsum quodammodo pertingat, quam pectoris ossis pars, cui superior maxi-
meque antiqua septi transversa pars adnascitur: dein in sinistrum adeo pertinet, ut dextrum mu-
cronis latus uix thoracis medium attingat. In anteriora quoque adeo mucro procedit, ut sini-
strum pectoris ossis latus, quæque huic coarticulantur cartilagines, contingat. Atque hoc in-
uolucrum in se intersepientes membranæ amplexantur, secundum ipsius formam in latera ex-
tuberantes. Porro hoc inuolucrum substantia constat membranæ, atque in simularium par-
tium numerum cum reliquis membranis reponenda, nullis enim fibris intertexta, sed simplex
est membrana, utcunque crassa, & admodum dura, cavitatemque constituens, in qua cor facile
dilatare constringique queat. In se enim cor continet nulla prorsus portiuncula illi cōnatum, sed
æqualiter ab illo undique, uti superius cōmemorabatur, distans. Cavitas hæc leuissimum omnino est,
tenui quodam humore oblita, ac adipe penitus omni destituta. Exterior quoque inuolucrum super-
ficies omni adipe uacat. Quamquam secus arbitratus sit Aristoteles, cordis inuolucrum pingue ef-
se asserens: intersepientes membranæ forte delusus, quæ huic inuolucro obnatæ præpingues
ac potissimum in hominibus, uisuntur. Ceterum exterior hæc inuolucrum superficies propter fi-
brosos nexos, ut membranæ inuicem cōnatæ, aspera cernitur. Inuolucrum enim lateribus intersep-
ientes membranæ quodammodo orbiculatim obnascuntur. Anteriori parti, cui illæ membranæ ob-
nascuntur, fibræ membranæ earum membranarum cavitatem implentium cordis inuolucro adna-
scunt. Posterior pars uniuersa intersepientes quoque membranæ habet cōnatas. Ceterum uniuersus
mucro, & dextri lateris inuolucrum egregia portio septi transversa nervo circulo ad latus sinistru
ualidissime, amploque admodum spacio cōnascitur, quod hominibus est peculiare. Simiis quip-
pe & canibus & porcis à septo multum distat: tantum abest, ut ipsi magna sui portione inuolu-
crum cōnecteretur. adeo sanè ut & hinc luce clarius constet, Galenum hominis uiscera aut osi-
tater, aut neutique spectasse, simiasque & canes nobis descripsisse. Verum & homini adhuc priuatim
anterior mucronis pars tunicæ costas succingenti fibrosis nexibus hæret, ea parte qua sinistri
lateris sextæ & septimæ costarum cartilagines pectoris ossi coarctantur. sed & is inuolucrum nexus
inter thoracem interdiuidentes membranæ perficitur: nulli enim ex illarum medio inuolu-
crum cordis excedit, neque pulmonem ulla ex parte nisi illarum interuentu contingit. Hoc nul-
las arterias in se disperlas exigit, neque etiam uenas, nisi perquam tenuissimas ab illis ferè exortas,
quæ intersepientibus membranæ tanquam in omentum deriuantur. quum enim cauam transmittit,
ab illa uix aliquid mutuatur: quæ autem septo in hominibus cōnascitur, communia cum septo
uasa sibi uendicat. Nervos quoque adipiscitur nimis quam obscuros, ac ab illis pronatos, à qui-
bus recurrentes nerui iam pullularunt. Quod uero membraneum hoc cordis inuolucrum cor-
di id sit quod dicitur, omnibus conspicuum esse arbitror: quum instar domus & arcule cuius-
dam ac thecæ cor luculentissime amplecti, ac intersepientium membranarum beneficio sustinere ui-
deatur. Præterea ut leuius esset, & durius, ex ualida extrui membrana, neminem quoque ambigere
putauerim. Ceterum an hominibus secundum naturam se habentibus inuolucrum id aqua contineat,
quæ serosi humoris modo in ipsius cavitatem interdiscandū repositam obseruamus, mihi non ad-
modum perspectum est. Quæuis nullam sanè humani cordis sectionem unquam aggressus sum, in qua non
multam eiusmodi aque quantitatem repperim: quocumque etiam mortis genere siue paulo, siue multo
ante homo interisset, etiam si adhuc maiorem copiam in mulieribus quam uiris animaduertim: nisi
illi natura admodum fuissent humida. Quinetiam ferè minus in nuper mortuis adinueni, quam
in his à quorum sectione diutius temperassem. Is cui Bononiæ cor istud eximi spectauimus, æ-
quam etiam in inuolucro continere uidebatur: uerum id non admodum commode, utcunque
etiam nos tragediæ adiungeremus, expèdere licuit. Patuisti huius aquæ intuitu cupidi, pullans
adhuc cor cum pulmone reliquisque uisceribus ilico atque exemptum erat, in proximam pharmaco-
polæ officinam deferri curauimus, ac in inuolucro aquam nonnullam repperimus. Canes uiui
caui.

cavitatem inuolucrum & cordis superficiem humectas ha-
quantitas, ut sanè in mortuis quantum uis etiam exigua
quibus tamen in uiua sectione aqua asseruata uidetur. A-
uelim, uerum nullam penitus in illis contineri (ut hodi-
tem conuerso, hanc in mortuis reperiri contendentes as-
dem (ut sæpe antea monuimus) membranæ nullis partibus
perpetuo madidæ apparere, ut oculi palpebrarumque inter-
ubi membranæ cerebrum inuestientes mutuè interseunt
branæ, & peritonæi superficies, ac iecoris quoque & intesti-
cem tantum accumbentium, non uero connatarum superfi-
Nunc autem cor in continuo uersans motu, neque dum ui-
scens, calidissimum uiscus merito censeatur, cur minus non
sed & aquam à Natura ipsi priuatim eiusdem usus gratia la-
humidioris temperie uiris ac mulieribus copiosior aqua
res adesse spiritus cōstat, reperiamus: atque à phrenitide me-
re non nihil falso acrisque plenos obseruauerimus. Neque hie
calidissimo uisceri affundatur, interrogare possit: quum pri-
primis scater, madorem in reliquis nuper commemoratis
subter cutem specie, ab utero dicitur, tantam aquam
in aquoso ramice, & interdu uiuentibus in thoracis ampli-
terea æstiuo tempore suspensum, ac in cruce, ut Gallis & nostris
ad publicas uias relictum, paucis post suspendium diebus, ac
molem intumescunt. Meministi in diebus canicularibus
detraxeram, & musculi alicuius motum examinaueram, in
in sole relictos, maximam serosæ aquæ uim in peritonæi ca-
legisse. Ceterum nugaci hac disceptatione relictæ, ad cor p-
rum quæstionem, qua de mysterijs plena Saluatoris nostri
tissimè pertractant, incidamus: ac diuio Ioannis uerissimum
lore in suspensis uirationibus, & carnificinis minimè uisc-

DE CORDIS SITV I Caput IX.

SITVM cordis in sua proportionem ostendit u-
secunda præsentis libri figura idem quoque ostendunt, quæ
sit, ac inter membranas thoracis cavitatem intersepientes
gura id ad L spectatur, in secunda autem ad inferius L
ex quarta, quinta, & sexta figuris petere licet.



CORDIS situm formamque ipsius en-
monstrat. Cor namque pyramidalis
modum est absimile: ex basi nimirum
nucis pinæ acutiorem sensim desine-
sius. quamquam in homine, quod ad
quæ crassum secundum orbem, ut cer-
latitudo profunditatem non secus exco-
teriorque sede non nihil depressum affirmaret. Atque id poti-
secantibus obseruatur. Tota exterior superficies à basi ad
uis cernitur, nulli prorsus parti connata. Coronalis tam-
mucronem usque cum coniugis suæ arterijs excurrentes, lar-
qua cordis superficie extuberant, inæqualitatemque minimam
poris portione in cordis substantiam imprimuntur, deinceps
plerumque abundat, aliquid inæqualitatis inducit. Basis pro-
cunq; uisitur. dextræ enim ipsius sedi dextra auricula sim-
committitur, in sinistra autem sede læuam habet auriculam
gnæ quoque arteriæ initium. Porro cordis auriculas, uasa,
las, cordisque uentriculos seorsim ordine persequemur, iam